

Výroční zpráva Institutu pro ekonomickou a ekologickou politiku při FNH VŠE za rok 2000

Vědeckovýzkumná činnost

IEEP byl založen v roce 1997 jako pracoviště VŠE pro poradenskou, konzultační, vědeckou, vzdělávací a publikační činnosti v oblasti státní politiky v hospodářství, sociální sféře, životním prostředí a regionálním rozvoji. Zaměřoval se především na problematiku ekonomiky životního prostředí a ekologické politiky. Těžištěm činnosti bylo řešení projektů vědy a výzkumu v rámci spolupráce s Ministerstvem životního prostředí České republiky. Z tohoto důvodu byl Institut od 1. ledna 2001 začleněn pod Fakultu národohospodářskou VŠE jako pracoviště s charakterem katedry.

Institut pro ekonomickou a ekologickou politiku působí jako interdisciplinární ústav umožňující spolupráci odborníků z širokého spektra institucí. Programově se zaměřuje na vytváření flexibilních a variabilních týmů odborníků z různých oblastí jak v rámci VŠE, tak i z dalších vysokých škol, výzkumných ústavů, státní správy i soukromé sféry. Při realizaci svých úkolů IEEP úzce spolupracuje s katedrami Fakulty národohospodářské i dalšími pracovišti VŠE. Využívá kontaktů s podobnými institucemi v České republice i v zahraničí.

Odborníci působící v rámci IEEP úspěšně realizovali řadu projektů. Ke stěžejním oblastem jeho činnosti patří následující oblasti:

- **Škody na životním prostředí a externality**

V letech 1997 až 1998 byl ve spolupráci s Centrem Univerzity Karlovy pro otázky životního prostředí řešen projekt **Kvantifikace škod na životním prostředí a možnosti jejich racionální internalizace**. V současné době je realizován dvouletý výzkumný projekt pro MŽP **Ocenění externalit vzniklých zemědělskou výrobou**.

- **Analýzy a návrhy pro uplatnění daní v oblasti ochrany životního prostředí**

Tato problematika patří k prioritním oblastem činnosti IEEP. V roce 1997 byl ve spolupráci s firmou SRC International ČR řešen projekt zadaný MŽP **Zpracování analýzy návrhu daňové reformy pro ochranu životního prostředí a vypracování variant postupu jejího zavádění v České republice**. Na něj navázal projekt **Zpřesnění analýzy dopadů ekologické daňové reformy na obyvatelstvo a hospodářskou sféru** v roce 1999. Výsledky projektu jsou využívány při přípravě a argumentaci podkladů a návrhů zákonů pro prosazení ekologických prvků v daňové soustavě České republiky.

- **Analýza efektů státních zásahů a aproximace s legislativou Evropské Unie**

IEEP se dlouhodobě a systematicky věnuje rozvíjení teoretických východisek i metodologických nástrojů pro evaluaci státních intervencí do tržní ekonomiky. Tříletý projekt vědy a výzkumu v gesci Ministerstva životního prostředí **Metodika průběžného vyhodnocování ekonomických dopadů legislativy na životní prostředí** vytvořil podmínky

pro komplexní analýzu poznání v této nově se rozvíjející oblasti aplikované ekonomické teorie i vybudování analytického instrumentária. IEEP hodlá tuto problematiku dlouhodobě rozvíjet. Cílem je rozvíjení rozhodovacích a modelových nástrojů pro podporu evaluačních analýz včetně nástrojů pro komplexní modelování.

V oblasti aplikace IEEP realizoval mimo jiné rozbor ekonomických dopadů zavedení systému zpětného odběru u vybraných obalů a výrobků a hodnocení ekonomické efektivity environmentálních investic v České republice. Otázka dopadů státních zásahů a legislativních změn se stává velmi naléhavou v souvislosti s odhady nákladů na přistoupení České republiky k Evropské unii. Tyto otázky byly předmětem zkoumání v projektu pro MŽP ČR **Technická podpora při zpracování a analýze studií v oblasti aproximace legislativy ČR s legislativou EU – podklady pro přípravu pozičního dokumentu a projektu PHARE** (Europe Agreement – Pre-Accession Strategy: Economic Impacts of Implementing Legislation which Approximates European Union Environmental Legislation. Preparatory Study: AIR), který řešil dopady v oblasti ochrany ovzduší.

▪ **Regionální politika a využití strukturálních a předvstupních fondů EU**

Spolu se Střediskem regionálních a správních věd VŠE zabezpečoval IEEP zpracování Národního rozvojového plánu (RDP) České republiky jako stěžejního dokumentu pro využití strukturálních fondů EU.

V současné době IEEP organizačně zajišťuje realizaci vzdělávacího projektu PHARE v rámci přípravy pracovníků státní správy na využití strukturálních a předvstupních fondů Evropské unie **National Network of Regional Training Institutions**. Koordinátorem projektu je Národní vzdělávací fond. Cílem projektu je proškolení 480 pracovníků státní správy a samosprávy v oblasti Prahy a Středních Čech v rámci série devítidenních kurzů věnovaných problematice strukturálních fondů EU, programování a projektování a finanční analýze.

Konference a semináře

Ve spolupráci s katedrou hospodářské politiky Fakulty národohospodářské VŠE se IEEP podílí na pořádání seminářů k aktuálním problémům ekonomické teorie a hospodářské politiky.

Ve spolupráci s dalšími českými i zahraničními institucemi uspořádal IEEP několik seminářů:

- **Obchodovatelná emisní povolení v ochraně ovzduší a možnosti jejich zavedení v České republice** (1997 – ve spolupráci s HIID – Harvardským institutem pro mezinárodní rozvoj z USA),
- **Daně k ochraně životního prostředí – perspektivy v České republice** (ve spolupráci s dánskou konzultační firmou COWI),
- **Perspektivy zdanění energie v Evropské unii** (1998 – ve spolupráci s Nadací Konráda Adenauera),
- **Prostorová ekonomika a životní prostředí** (1998 – ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí).

Mezinárodní spolupráce

V roce 2000 IEEP uspořádal ve spolupráci s Institutem pro ekologický územní rozvoj v Drážďanech, Akademií pro prostorový výzkum a územní plánování v SRN a firmou AUREX z Bratislavy dvoudenní mezinárodní konferenci **Jevy, účinky a možnosti řízení procesů suburbanizace**. Konference proběhla pod záštitou rektorky VŠE doc. Jaroslavy Durčákové a zúčastnilo se jí téměř 100 odborníků z České republiky, SRN a Slovenské republiky.